

Трибуна мілого українського слова на вірній американській землі

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 VHC: HEnderson 5-8740

PIK LXIV. Ч. 17. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 25-го СІЧНЯ 1957. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 25, 1957. No. 17. VOL. LXIV.

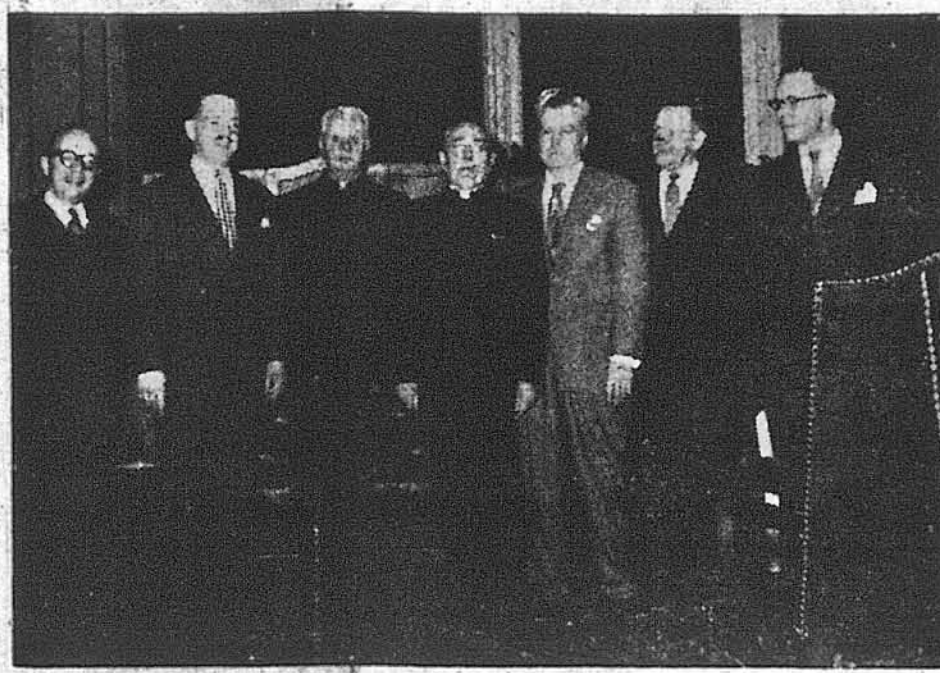
АЙЗЕНГАВЕР ЗНОВУ ПЕРЕСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ЗАГРОЗОЮ ІНФЛЯЦІЇ

В СВОЄМУ ЕКОНОМІЧНОМУ ЗВІТІ І НА ПРЕСОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРЕЗИДЕНТ ЗАКЛИКАВ ПІДПРИЄМЦІВ І СВІТ ПРАЦІ ДО НЕЗБІЛШУВАННЯ ЦІН І ЗАРОБІТКІВ; В ЦЬОМУ РОЦІ ПЕРЕДБАЧАЄ ДОБРОБУТ

Вашингтон. — Президент Айзенгавер 23-го січня перед Конгресом економічний звіт, в якому передбачав добрі наслідки для розвитку економіки країни, але одночасно остерігає проти інфляції, яка може збільшуватися, якщо уряд, підприємці і світ праці не будуть її поборювати, недопускаючи до збільшення цін та заробітків плателю. Уряд мусить ужити всіх можливих заходів до того, щоб сприяти високому рівневі продукції і числа zatrudнених; щоб допомогти досягнути країні більш прибутку, з яких користало б якнайбільше людей; щоб ті прибутки були в долларах, які мали б стабільну вартість. Уряд мусить вести таку політику, яка заохочувала б наш нарід до заснування підприємств та підтримувала б волю до праці, опадності та інвестицій. Айзенгавер характеризував економіку ЗДА і стверджував, що вона в попередньому році становила 412 мільярдів доларів і виявляла тенденцію до збільшення, бо в останній чверті 1956 року вона виросла на 424 мільярдів у річному відношенні. Айзенгавер обережно оптимістично дивився на економіку в цілому році. "Існують основи для віри, що добробут країни буде продовжуватися, але в економічній справі є можливість непередбачуваності, тому потрібна тут добування уваги". Під час чотирирічного урядування Айзенгавера, число zatrudнених збільшилося на 3,7 мільйона. Особливі прибутки пересягнули збільшення для кожного мешканця на 10 відсотків. Збудовано в тому часі 5 мільйонів мешканців одиниць. Підприємства і фермери видали 150 мільярдів на продукційні можливості. В 1956 році національна продукція збільшилася на 21,5 мільярдів доларів, число zatrudнених збільшилося на 1,800,000 осіб в порівнянні з 1955 роком. Айзенгавер признає, що в попередньому році активність в деяких секторах економіки дещо зменшилася, головним в продукції автомобілів і будівельному промислі. Але загальні

ПІСЛЯ МОЛИТВИ ЗА УКРАЇНУ В ПАЛАТІ РЕПРЕЗЕНТАНТІВ

Як уже інформовано, з нагоди роковин української державної Самостійності і Соборності 22-го січня, тем і цього року проведено в обидвох Палатах Конгресу, в Сенаті і Палаті Репрезентантів, молитву за Україну, якою започатковано наряди обидвох Палат у четвер 22-го січня. У Сенаті провів молитву Преосв. Кир. Марсїїї Сенишин, Екзарх Української Католицької Дієцезії Сентфорду, а в Палаті Репрезентантів провів молитву Преосв. Іоан. Теодоронич, Антрополит Української Православної Церкви ЗДА. На фотографії, знятій після молитви в Палаті Репрезентантів, стоять (від ліва): голова КК проф. Л. Добрянський, конгресмен Деніел Флуд з Пенсильванії, Впр. о. протопродієр Лев Весоловський, Преосв. Митроп. Іоан. Теодоронич, конгресмени М. Фінен з Огайо, Тадеуш Махроніч з Алаїні Бентілі з Мішїген.

Гордон Грей намічений на директора уряду оборонної мобілізації

Вашингтон. — Гордон Грей, асистент секретаря оборони для справ міжнародної безпеки, має зайняти становище директора уряду оборонної мобілізації. Повідомлення про його призначення буде проголошено вже найближчим днями. Гордон Грей, видавничий і військовий діяч з Північної Кароліни, належить до демократичної партії і він буде одним з небагатьох демократів, що займатимуть важливі пости в республіканському уряді президента Айзенгавера. Становище директора уряду оборонної мобілізації довгий час на практиці становило члена уряду. Кожен

Прем'єр Франції шукає одностійності в справі Альжиру

Париж. — Французький прем'єр Гю Молле звернувся листами до голів всіх політичних партій, заступлених в парламенті, за винятком комуністів і крайніх правих "рухадистів", щоб вони взяли участь у вивоготвленні спільної програми у справі Альжиру. Прем'єр Молле з'ясував водночас становище уряду в цій справі. Уряд, мовляв, хоче довести до перем'єри в Альжирі та розв'язання виборів, в яких ерпейці і автохтонні араби були б зрівняні. Після виборів Франція поведе б переговори з законними репрезентантами Альжиру в справі нового автономного статусу для тої країни. Зате французький уряд відкидає домагання альжирських націоналістів щодо признання Альжирі повної державної незалежності. За пресовими коментарями, цілком уряду Молле с створити такий од-

СОВЕТИ ПОГРОЖУЮТЬ СОЮЗНИКАМ ЗДА ЗА ВСТАНОВЛЕННЯ АТОМОВИХ БАЗ

Москва. — Совєтський уряд перестеріг союзників ЗДА, щоб вони не дозволили з'єдиненням Державам встановити на їх території бази для військових з'єднань, вивоготлення атомового зброю, причому водночас більшовики погрожують "відплатами діями" проти даних чужих країн. У цій справі поновився в середу 23-го м. широкий коментар офіційної совєтської пресої агенції ТАСС, який покликується на "керівні совєтські кола". Совєтська престоюга навізус до голівів американської преси та на тійку президента Айзенгавера в його бюджетовому посланні, в якому він вказав на війське встановлення атомових баз також на території військово-політичних союз з ними Америки. В совєтському коментарі називається Англія, Франція, Західні Німеччина, Італія, Туреччина, Іран, Японія і інші держави. Такий американський задум — твердить совєтська преса — є "новим агресивним кроком американського уряду". "Нема сумніву, що цей крок америкаканського уряду збільшує небезпеку вибуху атомової війни". Совєти погрожують союзникам країнам Амери-

Пропонують скасувати заборону кандидувати третій раз на Президента

Вашингтон. — Демократичний сенатор з Орегону Ричард Л. Нюбергер і демократичний конгресмен з Аризони Стюарт Л. Юдолл внесли до обох Палат Конгресу законопроекти про скасування поправки до Конституції, яку Конгрес ухвалив в 1947 році і яку три чверті стейтів (66) ратифікували в 1951 році. Згідно з цією поправкою американський президент не має права третій раз кандидувати на цей пост. Вони обидва покликаються на те, що і Президент назвав ту поправку "не дуже мудрою". Згідно з новими законопро-

Йорданія ратифікувала договір з трьома арабськими державами

Амман. — Йорданський парламент затвердив минулотижневий договір, що його підписали в Каїро чотири держави: Єгипет, Сирія, Савді Арабія і Йорданія, в справі фінансової допомоги з боку названих трьох арабських держав Йорданії. За тією умовою Єгипет, Савді Арабія і Сирія зобов'язалися поставити Йорданії щороку по 33 мільйони доларів допомоги грошима і військовими доставками. Ця сума вможливила б Йорданії балансувати її щорічний бюджет, який до цього часу справився на щорічний субвенції від Англії, взаємну за право Англії користати з

Середньо-східний план без економічної допомоги буде безспішним — заявляє Президент

Вашингтон. — Виступаючи під час пресої конференції в середу 23 січня ц. р., президент Айзенгавер підкреслює, що Конгрес повинен прийняти його план в справі Середнього Сходу без інших змін, зокрема до цього плану мусить бути влучена запропонована ним програма економічної допомоги для середньо-східних країн. Без такої допомоги сама мілітарна поміч не матиме успіху ні значення. Відкинення економічної допомоги Конгресом значить інтенції цього середньо-східного плану. В той час як президент Айзенгавер виступав із цією заявою перед журналістами, комісія Палати Репрезентантів для

Труман не захоплюється інаугураційною промовою Айзенгавера

Кензас Сіті, Мо. — Колишній президент Геррі С. Труман заявив, що, на його думку, президент Айзенгавер не ввів в своїй інаугураційній промові знайти щастливу розв'язку закордонних і внутрішніх проблем, які стоять перед ЗДА. Труман недавно домагався, щоб Конгрес підтримав доктрину Айзенгавера в справі Середнього Сходу, але тепер заявляє, що Президент в своїй інаугураційній промові дав тільки "гарну збірку прекрасних слів". На

Внаслідок торнадо у південних стейтах згинуло 12 осіб

Принстон, Луїзіана. — В сімках пунктах в трьох південних стейтах бушували торнадо, від яких згинуло 12 осіб, а 16 осіб є важко поранені. Кілька десятків домів знищені цими буревіями. В Луїзіані вбиті три особи і 7 осіб поранені. П'ять домів зовсім знищені в районі між Принстоном і Вел'ю. В Генс, Окламога, торнадо спричинило смерть 8-ох осіб і 9-ох поранено. Крім того одна жінка померла на удар серця після того, як скінчився буревій. Знищені 12 домів і 16 пошко-

Хочуть перенести столицю Західної Німеччини до Берліну

Бонн. — У західно-німецькому парламенті — Бундестаг — зголошено законопроект, за яким столицею Німечкої Федеративної Республіки став би Західний Берлін. Автори того проекту рекуртуються з різних партій, включно з урядовою партією християнських демократів Аденауера, але насправді — вся ця концепція виринула з опозиційних до старого канцлера політичних кол, щоб поставити його в незручну ситуацію — або пошкодити йому в очах берлінців і широким мас німецького народу, або в очах західних альянтів. Річ у тому, що канцлер Аденауер хоче бути лояльним у відношенні до трьох західних великодержав, які стоять на становищі, що Берлін належить — за Потсдамським договором — до адміністрації 4-ма великодержавами авторами і спільниками того договору. Західні держави не хочуть наслідувати більшовиків, які дали

Менмїллен став головою англійської Консервативної партії

Лондон. — Прем'єра Англії Геролда Мекмїллена одностійно вибрано лідером англійської Консервативної партії. Те становище має в Англії куди більше реально-політичне значення, як головство політичної партії в Америці, чи в інших країнах Європи, бо голова Консервативної партії в Англії фактично формулює її політику назагалом і від партійних ухвал і відповідей за неї. В кілька годин після того свого вибору, який надав йому більшого авторитету в країні і перед парламентом, Мекмїллен виступив вперше після того, як 10 січня ц. р. став наступником Ідена, перед англійською

В АМЕРИЦІ

- Спеціаліст від серцевих недуг, який лікував Айзенгавера в 1955 році, д-р Пол Додлі Байт, заявив, що Президент почуває себе дуже добре. Він бачив Президента під час інаугурації. Особистий лікар Президента, генерал-майор Говард Менсінгдер також твердить, що стан здоров'я Айзенгавера дуже добрий.
- 14-річна Віні — донька колишнього голови Комуністичної партії ЗДА Савла Велмана, засуджувана до насильної зміни теперішнього режиму, дістала від Американського Лієсту "Медаль за Американізм". Її мати має бути депортована як "небажана чужинка".
- Суддя Чарльз Гатчисон в Тюполі, Міссурі, судив одного чоловіка за те, що його затримали в п'яному стані у публічному місці. Підсудний заявив, що впав він пивом. Та коли суддя пояснив йому, що коли
- хтось уп'ється пивом, то платити 100-доларову гривну, а коли горілкою — тільки 15-доларову підсудний заявив, що він учився горілкою.
- Уже після того, як заарештовано божовільну людину, яка підпадала бомби в публічних місцях Нью Йорку, якась невідомою особою зателефонувало до будівлі ч. 412 при 73-ій вулиці, що, мовляв, в тому будинку підпадала бомбу. Поліція ніякої бомби наказаний адресі не знайшла.
- Команда Флоти повідомляє, що атомовий підводний човен "Морський Волк" з успіхом закінчив своє перше плавання по океані, яке тривало 34 години, і вернувся до порту в Гротон, Коннектикат.
- Хоч Президент Айзенгавер побував на чотирьох інаугураційних балах і півноч спати ліжко о першій годині ночі, у спорській бійні він в нормальному часі — о 8:50 ранку.

Канадський бюджет доходить п'ятих мільярдів

Оттава. — Міністер скарбу Волтер Гарріс вів до парламенту проєкт бюджету на 1958 рік, який має діяти до цієї дати бюджету в сумі 4,827,600,000 доларів, але до цієї суми доходить ще позабюджетові державні видатки, так, що державна скарбниця мусить видати більш п'яти мільярдів доларів. В бюджеті передбачається коло 300 мільярдів доларів надходжень, але не передбачається змен-

У СВІТІ

- Совєтський "президент" — голова Верховного Совєту ССР, маршал Кліментій Ворошилов поїде в кінці цього року з офіційною візитом до комуністичного Китаю. Перед ним відвідав Індію інший червоний маршал — Жуков.
- У центральній частині Формозі, після військових справ збрари, з поля уламки гарматних стрілен, щоб відвести їх до складу старого заліза. Несподівано одно з стрілен вибухло і спричинило експлозію сімдесяти інших. Внаслідок цього 27 осіб вбито, а кілька десятків поранено — з них три воїни, а решта цивільні громадяни.
- В Гонг Конгу заарештовано на смерть чотирьох китайців, які з жовтня минулого року під час вуличних заворушень спричинили смерть 35-річної дружини швайцарського радника консу-
- лту Фріда Ернста. В той день швайцарський дипломат з своєю дружиною їхав таксієюю. Юрба китайців перевернула її і забили. Ернста, але його жінка померла. Це була одна з багатьох жертв, що згинула в тих заворушеннях, в яких убито понад 60 осіб.
- З Голландії виникли ще одного совєтського "дипломата", який займався шпигунством так ясно, що його годі було далі толерувати. Голландський уряд оприлюднив, що другий секретар совєтської амбасди і пресоїї атташе В. Д. Драшков, який працював в амбасаді від 1954 року, старався перекупити двох чотирьох китайців, які з жовтня минулого року під час вуличних заворушень спричинили смерть 35-річної дружини швайцарського радника консу-

ЛІТЕРАТУРНА МИСТЕЦТВО РОЗДАГА

Л. Луців

ЛІТЕРАТУРНІ НАГОРОДИ

Деколи можна почути твердження, що, мовляв, безцінно організувати літературні конкурси, які роздавали б письменникам нагороди за написані чи надруковані твори. Протиріччя цих нагород кажуть, що справжній талант і без сторонньої допомоги проб'ється навіть і через найбільші труднощі та дасть себе пізнати громадянству. Коли ж якийсь твір вже надрукований, тоді, на думку цих людей, нагорода його авторів зовсім не є потрібна.

Та, легко-с, протиставити повним твердженням, які могли б бути трохи оправдані на різних землях, де були б крадіжки видавничих можливостей, коли б вони були вільні. Але в наших еміграційних умовах протиріччя літературних конкурсів і нагород зовсім не мають слушності. Наші письменники на еміграції живуть в таких умовах, що важко їм присвячувати час на літературну працю. Видавничі можливості дуже часто є аж ніякі, бо коло читачів доволі мале, і видання книжки не оплачується, головним чином тоді, коли видавець сходить би і авторів дати хоч якийсь гонорар. Тому то деякі видавці передрукують давніші видання, а автори нових творів видають їх під фірмою якогось видавництва своїм коштом і відовідають самою їхньою, поганою, а про якийсь гонорар навіть і не мріють.

Тому то треба ширше вітати всяку нову спробу щорічного влаштування літературних нагород, бо це корисно вплинуло б на видавничу діяльність наших видавців, які могли б розраховувати на те, що нагороджена книжка матиме більший збут та не принесе дефіциту і дозволить навіть на те, щоб і автор дістав якусь, хоч би тільки символічну, винагороду за свою працю та міг тишитися тим, що громадянство його шанує й оцінює.

Під час останніх кількох років в цій країні відбулося кілька літературних конкурсів. Видавництво „Свобода“ оголосило було конкурс на коротке оповідання для свого щомісячного видання, а пізніше „Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет“ розписав був конкурс на п'єсу. В минулому році двомісячник „Київ“ оголосив був конкурс на новелу. Всі ці конкурси мали деякий успіх і допомогли поглибити друком або на сцені твори, які без того, може, були б не дійшли до відома читача чи глядача.

Минулого року в 100-роко-

вини з дня народження Івана Франка Український Літературний Фонд в Шикаго оголосив конкурс на найкращі твори, надруковані в 1956 році. Перша нагорода мала становити 1.000 доларів, друга 500, а третя 250. Хоч і невеликі це суми, але й вони можуть бути деякою фінансовою допомогою нашим письменникам, головним тим, які живуть в країнах із низькою в порівнянні з долларом валютою.

Та, на нашу думку, ця корисна і щаслива думка дещо не так щасливо була здійснена. До журі Український Літературний Фонд початково запросив був аж 18 членів, розсіяних по різних континентах. Ми не можемо собі уявити, як могло б було те журі співпрацювати при оцінці надісланих на конкурс надрукованих творів, бо як можна б було порозумітися з членом журі, який жив в Австралії. Та з тих 18 запрошених членів журі згодом залишилося тільки 11 осіб. Гадасмо, що й це завелике тіло для такої справи, як показати дійсність, бо свої пропозиції в справі нагородження творів надіслало тільки п'ять осіб. Решта цього не могла зробити, бо не хотіла відповісти творів, яких не могла прочитати.

Деяких надісланих до УЛФ книжок, не можна було навіть в ньюйоркських книгарнях купити, бо їх там не було. Коли ми звернулися до автора однієї книжки, то він нам відповів: „Купіть собі мою книжку, я даром не висилаю!“ Можливо, що ті члени журі, які вирішували справу нагород, мали те щастя, що могли прочитати всі надіслані на конкурс твори (а було їх, згідно зі списком УЛФ аж 221), але інші не могли цього зробити і тому не могли погодитися з пропозицією Управління УЛФ, стоячи на становищі, що фондатор нагород не повинен мішатися до тієї справи, яка призначена для членів журі.

Ми віримо, що цього року непорозуміння з призначенням літературних нагород не матиме шкідливого впливу на саме існування тих нагород, які фундуватиме річково-Український Літературний Фонд у Шикаго, який повинен затримати і надалі амбіцію бути тим місцем, яке справедливо оцінюватиме найкращі українські твори, видані в вільному світі, та допомогатиме українській літературі, призначачи, хоч і скромні, але все ж таки нагороди, що матимуть, як не матеріальну, то принаймні моральну цінність для наших працівників пера.

Василь Витницький

„КАРМІНА БУРАНА“

Усе тут незвичайне, починаючи від самої назви твору і мішанини мов у тексті (латинська, німецька й французька), а кінчаючи несподіваним і небувалим успіхом у світі. Виконуваний у концертних залах і на оперних сценах від Мюнхену і Гамбургу до Міляно і від Сан-Франсиско та Шикаго до Токио — „Карміна Бурана“ здобули собі доступ навіть до шкільних і університетських залів. Саме в університетському місті Ен Арбор, біля Дітройту, у виконавці величезного хору — 300 співаків — та філадельфійської симфонічної оркестри довелось авторів цих рядків почути цей твір і дізнати вражень, які не скоро забуваються.

Незвичайна й генеза твору. Давним-давно (у 13-му столітті) в монастирі у Бенедикт-бойрені в Німеччині був хтось, що цікавився не тільки набірними, але й світськими піснями. Він списав дбайливо багато пісень німецьких та французьких мандрівних музик і зберіг їх у монастирських мурах. Збірку відшукали на початку минулого століття і видали друком. Цікаво, що деякі пісні збереглися з нотними записами мелодій, але ці записи, зроблені раніше музичною нотацією безліччями — не можна відчитати.

Збіркою зацікавився сучасний німецький композитор Карл Орф, вибрав з неї двадцять чотирьох текстів і поділив

Інгрід Бергман, кіноартистка світової слави одержала нагороду Ньюйоркської Фільмової Критики за її ролі у фільмі „Анастасія“, як за найкращу крецію в 1956 році. Поруч неї Кірк Доглес, який одержав згадану нагороду, як найкращий актор 1956 року. Вернулася Інгрід Бергман до ЗДА по сесію з половиною роками свого перебування в Європі

тематично на три частини: „Весняна природа“, „Причарчана вина“ і „Любов“. За мотом і обрамленням цілість зваля пісню по долю. Піснотворецька доля жорстока і змінна, як той місяць на небі. Вона, наче велике колесо, підносить людину високо вгору на те, щоб згодом кинути її безжалісно вниз і потопити. Свій твір, написаний для солістів, чоловічого, жіночого і мішаного хорів та симфонічної оркестри, Орф назвав „Карміна Бурана“ від назви монастиря Бенедикт-бойрен.

Кілька біографічних даних про композитора. Карл Орф народився 1895 р. в Мюнхені. Музичні студії відбув у мюнхенській академії, а згодом працював як учитель та хорний і театральний диригент у своєму родинному та інших німецьких містах. Його твори, написані до 1936 р., тобто до року постанови „Карміна Бурана“ (опера, пісні, музика до драматичних п'єс та ін.), були й залишилися зовсім невідомі. Перед появою „Карміна“ ніхто з них, як і самим автором, не цікавився, а після неї сам композитор сказав: „не уважав їх, уважаючи їх тільки за ранні спроби“.

Перше виконання „Карміна Бурана“ (1937 р. у Франк-фуртській опері) принесло невідомому композитору успіх за однієї десь, точніше за один вечір. Після цього й музична критика, і виконавці,

В. Т. Купчинський

ЧОТИРИ РОДИ ДОКТОРІВ

(Образок з життя пок. д-ра Василя Шурата)

Змова ніч. Надворі завірюха. Десь коло 11-ої години. Д-р Шурат пішов уже спати. Я сиджу над „улюбленою“ грекою, приготувавши їй на завтра до школи. Хтось застукав у задні двері. „Входжу, підняв, кого там привнесло“. Виходжу, відчиняю двері. Переді мною засніжений селянин з батоном у руці. „Ци тут є пан доктор Шурат?“ — „Тут, — відповідаю, — чого хочете?“ — „Хочу, щоб пан доктор їхав зі мною до Білявців, і то раз-два. Наші ігомосьці дуже просять і прислали своє велике футро“.

Я переказав слова селянина д-рові Шуратові. Вбравшись, виїхав він до кухні і запитав селянина: „Що сталося, чи ігомосьці хворі, чи може яке нещастя в родині?“

Слухачі стали пильно слідувати за наступними його словами. Це передусім вокально-інструментальні „Катюлі Карміна“ і Тріонфо ді Афродіте, які композитор зв'язав з „Карміна Бурана“ в один цикл-триптих. Перше виконання циклу відбулося 1953 р. на сцені Міланської опери. З інших творів згадаємо: „Ангеліну“ — за Софоклом, оперу „Ді Клоге“, „Баварську драму“, „Вернауері“ та музичну до „Сну літньої ночі“ Шекспіра.

Як видно вже з самого списку, творчість Орфа тісно зв'язана з театром. Друге: тут зовсім немає чисто інструментальних творів. Це впливає з музично-естетичних залогів Орфа, за якими музика є складовою частинною надлюдського мистецтва в сполученні з словом і рухом. Варто згадати, що Орф сам є автором текстів деяких своїх творів.

„Карміна Бурана“ — хоч і виконується на оперних сценах — не є оперою у справжньому значенні. В ній немає ні акції, ні героїв. Велика вага покладена на хори наближає їх до ораторії, але не тільки поверхово, бо змістово й стилістично різниці тут надто виразні. Найвідповіднішим означенням цього твору буде назва сценічної кантати.

У творі переважає простота строфічної пісні, але поряд з нею чужо мушкетері і рафінованість музичних засобів, головний ж ритмічний інструмент — поруч частин з виразними рисами народної пісні (напр., пісні дівчат „На траві“ перекликаються текстом і мелодією з українськими веснянками), зворотні й партії оперового аріозо або григоріанського хоралу. Показати поруч такі різні засоби

(Закінчення на стор. 4-й)

Селянин лише повторив, щоб д-р Шурат їхав, бо справа дуже важлива і ігомосьці дуже просили. Я награв чай, але селянин не торкнувся його, бо треба було поспішати. Поїхали.

По дорозі селянин розговорився, але не про цілі подорожі, а про інші справи. „Знають пан доктор, що є різні доктори, я чув, що є доктори від чоловіків і є доктори від бабів. І хоч вони всі вчать з дуже грубих книжок, то я такі найбільше шапучку маю до докторів від худоби, бо завжди такі християни, як піде до доктора і доктор запитатися, що вам бракує, то християнин пальцем тикне ци в живіт, ци в груди, ци в ногу, ци в голову — і для доктора вже пів роботи. Але як прийде доктор до худоби, ну, питається її, що тебе болить, — вона раз що пальцем не має, а друге, що по-нашому не розуміє, хіба що поговорить на Святий Вечір, але тоді доктора нема. То треба відомого на вчених, щоб знати, що худобині бракує“.

До Білявців з Бродів коло двох миль, тож наші подорожні за півтори години дісталися туди. Д-р Шурат був не раз в о. Герасимовича, тож здивувався немало, коли біля тополів фірми не скрутили надіво до плебанії, а поїхав далі гостинцем. На запит доктора сказав, що візьме його до себе на пару хвилин, а потім поїде до іскомого. Зайшли до сільської подвір'я. Зі стайні виходить жінка з ліхтарем, а за нею два чоловіки. „Максиме, ти дурно пана доктора трудив, вже все добре, хвалити Бога, маєш яловичку, як злото. Мучилася бідна корова, але Панько допоміг!“ — „Що це значить?“ — питає доктор Шурат. — „Та я тепер при-знаюся, прошу пана доктора, наша корова не могла зійти з телом, а пан доктор зна-ють, що значить корова для християнина, то я відважився, дістав від ігомосьця адресу і футро та й поїхав. Я заплачу, що пана докторові нале-жить, і дуже вам дякую“.

„Чоловіче, — каже д-р Шурат, — я не с ніким доктором від корів, я є доктором від студентів“.

Заїхали на плебанію, збудили п-во Герасимовича і при каві сиділи до 5-ої години ранку. Повертаючи до Бродів тепер о. Герасимовича кіними, наш селянин повторив кілька разів: „Чотири роди докторів: від чоловіків, від бабів, від худоби, ну і що я нігде не чув, — доктори від студентів“...

Зайшли на плебанію, збудили п-во Герасимовича і при каві сиділи до 5-ої години ранку. Повертаючи до Бродів тепер о. Герасимовича кіними, наш селянин повторив кілька разів: „Чотири роди докторів: від чоловіків, від бабів, від худоби, ну і що я нігде не чув, — доктори від студентів“...

МИСТЕЦЬ, ЩО НЕ ЗНАВ КОМПРОМІСУ

Смерть світової слави диригента Артура Тосканіні, що наступила в Нью-Йорку минулої середи, 16-го січня, відбулася найширшим відгомомом у всьому світі.

Артуро Тосканіні був „людиною, що не знав компромісів ні в мистецтві, ні в житті“, для сучасних йому генераций — на протязі більше як півстоліття, і таким же залишиться покійний диригент у пам'яті майбутніх поколінь. Доказів своєї принциповості він дав багато — передусім у вимогах до себе самого, у вимогах до ведених ним музик, у взаєминах з установами, що для них працював, і в ставленні до всіх виявів диктатури й тоталітаризму.

Народжений 25 березня 1867 року у Пармі в Італії в родині незможного кравця Клявдіо Тосканіні, молодий Артуро вже з дев'яти років життя почав вчитися в місцевій музичній консерваторії, а у віці 17 літ диригував виконавцями власних композицій. Уже тоді пророкували йому славу композитора, але сповнений самокритичизму Артуро Тосканіні заявив, що композитором він ніколи не буде, бо все, що б він не створив, не відповідає його як власним вимогам до мистецького рівня і досконалості.

Успіху і слави добився Тосканіні у 19 років, виступаючи як диригент в опері „Аїда“, у столиці Бразилії Ріо-де-Жанейро, в тій самій опері, в якій дебютував пізніше в 1908 році, як диригент в Нью-Йорку. До Ріо-де-Жанейро приїхав Тосканіні, щоб грати на челою в оркестрі під час вистави „Аїда“. Диригент оркестру виявився шкідливим, і імпресаріо запропонував диригування. Тосканіні. Виступ молодого, невідомого челоу став сенсацією і його диригентська м'якість і енергія здобула йому араз ж широку славу і признання. Вже тоді виявив він безприкладну пам'ять — диригував без нот, зводячи цією феноменальною здібністю до кінця свого життя критиків і слухачів. Вернувшись до Італії, Тосканіні виступав як диригент в Турині, Тревізо, Болонії, Генуї і на 31 році життя — через 12 років після свого першого виступу в Ріо-де-Жанейро — добився вершини мистецької кар'єри в Італії — став диригентом Лі Скали в Міляно. На цьому становищі працював з деякими перервами 19 років.

1908 року Тосканіні прибув до З'єднених Держав Америки, і тут з мистецькою діяльністю в цій країні, другий своїй батьківщині, зв'язав решту свого життя, майже ціле півстоліття високомистецьких виступів і крецій. Сім років був Тосканіні диригентом Метрополітен-Опери, де його геній досягнув вершини мистецької експресії. Кожен його виступ на терені ЗДА був тріумфом. Вибравшись 1930 року з Ньюйоркського Філармонічного Симфонічного Оркестрою в мистецький подорож по Європі, Тосканіні добував успіх за успіхом і овації за овацією паланих королівських родин, голів урядів і широкою публі-

кою. На протязі всієї своєї мистецької кар'єри Тосканіні був незвичайно вимогливим до себе і до своїх співробітників. Не приводило часто до конфліктів, що їх йому, як великому артистові, прощали. Не любив надмірних оплесків і овацій і тікав від них, де це тільки було можливо.

Завжди був принциповим противником тиранії й обмежування мистецької свободи. В 1943 році, за фашистського режиму в Італії, виконуючи „Гімн нації“ Верді, Тосканіні змінив в ньому слова „Італіє, моя батьківщино“ на „Зраджена Італіє“. За його відмовою диригувати виконавцями фашистського гімну „Джовінецца“ Італійські фашисти його побили і він мусив тікати до Швейцарії. Був запеклим противником короля Віктора Еммануїла II, згідно з своєю обличчю, що не вернувся до Італії, доки цей король буде на троні, вернувся на свою батьківщину і диригував знов в Лі Скали в Міляно зойно в 1946 році, після встановлення в Італії республіканського ладу. Диригувавши колись на Вагнерівських Фестивалах у Байройті, відмовився від дальших виступів негайно після приходу Гітлера до влади. Так же само перестав виступати в Зальцбургу після зайняття Гітлером Австрії.

Телевізії та її вдосконалення останніми роками дали їм до довго даватимуть можливість широким масам населення ознайомлюватися з небуденними мистецькими креціями цього геніального артиста, найбільшого диригента світу на протязі сімдесяти років. Тому його пам'ять залишиться тривалою і постать його живого.

Артуро Тосканіні

ки. З Метрополітен-Опери відійшов він 1915 року, пославшись з її генеральним керівником теж італійцем Джуліо Гатті-Касацці.

Вернувшись до Італії напередодні вступлення її до війни, Тосканіні виступав з концертами на добродійній цілі і в 1917 році здобув медалью харабозі за диригування військовою оркестрою на верхов'ї гори Монте-Санто під час атаки Італійських військ проти австрійців. До ЗДА прибув Тосканіні знову в 1926 році і на протязі шістдесятиріччя (до 1936 року) працював як диригент Філармонічної Симфонічної Оркестри в Нью-Йорку. Розійшовшись з керівництвом оркестру, яке хотіло об'єднати її з Метрополітен-Оперою, Тосканіні виїхав до Європи і взяв участь в Зальцбурзькому Фестивалі. 1937 року відомою американською радіою компанією Нешенел Бродкестинг Компані заангажувала Тосканіні як диригента створеної для нього спеціальної оркестру. Диригував цією оркестрою Тосканіні аж до 1954 року, коли відійшов на спочинок. В міжчасі виступав багато разів як диригент згаданої вище Ньюйоркської Філармонічної Симфонічної Оркестри і як запрошений диригент оркестру в Філадельфії, Лос-Анжелесі, Шикаго і в Синсинаті. Останній його виступом був концерт Симфонії Ен-Бі-Сі 4 квітня 1954 року. Згідно з своєю колишньою заявою, що як тільки диригентська паличка задржить в його руках, то він перестав диригувати, Тосканіні довів концерт з трудом і зворушенням до кінця і, кинувши паличку, відійшов з естради назавжди. Останні роки життя перебував у своєму домі на Бронксі в Нью-Йорку або в Італії.

На протязі всієї своєї мистецької кар'єри Тосканіні був незвичайно вимогливим до себе і до своїх співробітників. Не приводило часто до конфліктів, що їх йому, як великому артистові, прощали. Не любив надмірних оплесків і овацій і тікав від них, де це тільки було можливо.

Завжди був принциповим противником тиранії й обмежування мистецької свободи. В 1943 році, за фашистського режиму в Італії, виконуючи „Гімн нації“ Верді, Тосканіні змінив в ньому слова „Італіє, моя батьківщино“ на „Зраджена Італіє“. За його відмовою диригувати виконавцями фашистського гімну „Джовінецца“ Італійські фашисти його побили і він мусив тікати до Швейцарії. Був запеклим противником короля Віктора Еммануїла II, згідно з своєю обличчю, що не вернувся до Італії, доки цей король буде на троні, вернувся на свою батьківщину і диригував знов в Лі Скали в Міляно зойно в 1946 році, після встановлення в Італії республіканського ладу. Диригувавши колись на Вагнерівських Фестивалах у Байройті, відмовився від дальших виступів негайно після приходу Гітлера до влади. Так же само перестав виступати в Зальцбургу після зайняття Гітлером Австрії.

Телевізії та її вдосконалення останніми роками дали їм до довго даватимуть можливість широким масам населення ознайомлюватися з небуденними мистецькими креціями цього геніального артиста, найбільшого диригента світу на протязі сімдесяти років. Тому його пам'ять залишиться тривалою і постать його живого.

Роман Долинський

ВІД „ГАЙДАМАКІВ“ Л. КУРБАСА ДО „МОЙСЕЯ“ Й. ГІРНЯКА

Мotto: — Який ти знав,
Як много важить слово,
Одне сердечне, теплеє слівце,
— І. Франко

Це пов'язання насувається, на жаль, до нас, „Гайдамаки“ — Т. Шевченка в інсценізації Леся Курбаса та режисеру Леся Курбаса. Дві епохальні поеми наших двох геніїв в різні часи та в різних обставинах окупили на сцені й спалахнули полум'ям, живим духом, що їх обидва поети вклали у свої твори. Ці дві вистави мають безперервний свій живий органічний зв'язок, про який мовити не можна.

Надзвичайно шире, глибоке, як і сказав, блискуче оцінку прем'єри „Мойсея“ дав у своїх рефлексіях п. Юрій Лавриненко в „Свободі“ з 1 червня мин. року. До цієї змістовної оцінки ледве чи можна що додати. Можна хіба ще всебічно інтерпретувати глибину духовної скарбниці, що її скри-

вас „Мойсей“, а сценічна режисація розкриває та справді потрясає душу до глибини.

Добу т. зв. українізації в підсвідомості України Леся Курбаса знаменито використав для розвитку українського мистецтва не лише „по формі“ національного, а саме по змісту. Це був сміливий і ризикований крок в діяльності театру „Версіль“, організатором та керівником якого був Леся Курбас, але це був його власний, незламний характер і таким він залишився до кінця. Верто ламаючи бюрократичні перешкоди в наркоматі (міністерстві) освіти та його колегах, Л. Курбас довгий час готував власну інсценізацію Шевченкових „Гайдамаків“. Почавши від прем'єри в Києві 1922 р., „Гайдамаки“ рік-рік ставалися в шевченківські дні, в березні кожного року, в Ки-

сві, потому в Харкові і були зняті з репертуару „Версіль“ після арешту Курбаса.

Хто хоч раз побував на інсценізації Л. Курбаса „Гайдамаки“, той ледве чи зможе забути до смерті цю епохальну сценічну постанову поєми Шевченка. Кожен з нас, людей цього століття (зрештою і до нас), бачив чимало більш чи менш вдало поставлених „живих“ чи „мертвих“ образів на шкільній, саморобній чи читальній сцені, з нагоди роковин Шевченка. Ці сцени і до нині зворушують серце кожного очевидця, незалежно від того, де вони відбувалися: чи в „Малоросії“, чи в австрійській Галичині. Це були перші проблески національного самосвідомлення, це був продукт національного Відродження, спричиненого Шевченком та підсиленого Франком, що творився самотужки в різних обставинах по-різному.

Інсценізація „Гайдамаків“ в мистецькому розумінні велич, якої до того часу на українській сцені не було. Велич же й тому, що інсценізована була поема Шевченка, яку Курбасові не так просто й легко вдалося в ті часи „про-

перти“ через лабіринт цензурних установ. Курбас знав, чого хотів, знав, вибираючи тоді для інсценізації „Гайдамаків“ Шевченка, що цей монументальний твір стане гаслом до дії проти рабства, поневолення та колоніалізму. Він незалежно від того, що Курбас показав тодішнім Правобережжю України так: запряжену в панцизників конісію з королевою-Польщою (в червоно-білих кольорах) тягнуть поневолені степами багатої плодючої України (золотий кон та синьо-голубе небо). Історично-романтична форма поеми дала змогу Курбасові поєднати дві мистецькі форми слова і дії та створити оригінальний, високоякісний сценічний образ. Не диво, що рік-рік, на протязі більше десяти років, в дні, коли ставалися „Гайдамаки“, театр Березля був вщент набитий. Авдотія тоді була виключно українська та складалася зі всіх прошарків населення Ук-

раїни. Мабуть, вся шкільна молодь Києва, потому Харкова не один раз дивилася зі захопленням, а б сказав, з ентузіазмом на „Гайдамаків“. Твердження, що не було в ті часи українського інтелігенту, що не бачив боляй раз „Гайдамаків“, ледве чи можна знайти закінчути в Україні, якої боляй одна представник не бачив би „Гайдамаків“. Можна сьогодні, з перспективи часу, по-різному судити про той час, головним на еміграції. Проте, не вільно поминути того факту, що Л. Курбас на театральній мистецькою полі був найбільш відважним борцем (мабуть більш відважним, як багато інших його сучасників) та потягнув боронити новітні форми українського театрального мистецтва ціною власного життя, особистих аспірацій. Мало того, Курбас з кожним новим постановою виховував плеяду нових мистців, передових артистів, які б у нічому не поступилися перед іншими мистцями світу.

Одним з найкращих його послідовників є і є а п е р е ч о в яється Йосиф Гіряк, один з найближчих його співпра-

цівників та співтворців. Не диво, отже, що після ряду мистецьких постанов різноманітних п'єс у Німеччині, опісля в ЗДА, українська еміграція побачила чудового, могутнього, до глибини душі зворушеного „Мойсея“. На засадах Курбаса Український Театр Гіряка в Америці притягував здібну молодь, яка цілком опирадала надії. При співпраці п-ні О. Добровольської, майстра слова та чудової учительки дикиї, цей, по суті молодий театр, досягнув вершини в умовних Америці, де, до речі, навіть єдина опера є дефіцитна (хоч метрополітальна та світова слава).

Хто слухав цю мистецьку рецитацию „Мойсея“, був мабуть під гіпнозом сили мистецького слова, хоч би навіть очукував на прем'єрі цілком іншого образу. Ніщо не лишило такого глибокого сліду в душі та свідомості сучасності, як мистецьке слово. Воно виховує сучасне суспільство, готує молодь, збуджує до думання не лише над текстом поеми, але над цілістю проблеми, що її поема порушує.

Гіряк не припадково вибрав таку важку річ до поста-

ГАСЛОВА ЧАСТИНА ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Справа появи української енциклопедії має свої глибші причини та історію. Кожна культурна спільнота старастяся подати в енциклопедичній формі відповідні інформації про свої духові надбання та потреби. Як доказ цього можемо навести цілий ряд енциклопедичних видань навіть у таких малих народів як мадлярський, румунський, литовський чи чеський. Вагу такої видання належить розуміти й офіційно, і українським вченим. Тому, не зважаючи на несприятливі політичні обставини, вони уже від довшого часу старалися видати українську енциклопедію. Видання власної української енциклопедії ввалялося питанням культурного престижу українського народу, як відображення духовних спроможностей та боротьби за свою політичну та культурну самобутність, яку на протязі довшого історичного процесу постійно заперечували наші історичні вороги.

Першу спробу видати українську енциклопедію зробила група українських науковців в 1914-16 роках. Плянувало видати таке видання в Петербурзі, російською мовою, під заголомком: „Український нарід в його минулому та теперішньому“. В редакційну колегію входили такі відомі вчені як: Ф. Вовк, М. Грушевський, Ф. Корш, А. Кримський, Туган-Барановський, О. Шахматов, С. Томашівський, С. Рудницький, О. Русов та інші. Однак через воєнну загрозу не поспіло цим вченим здійснити до кінця свого задуму.

Цю думку здійснило цюно НТШ, в 1932 році, у Львові. За головною редакцією проф. Івана Раковського, видано Українську Загальну Енциклопедію в трьох томах із 7.000 гасел. Треба згадати, що тільки у 1930-х роках в УСРС, за починком Скрипника, приступлено до видання в Харкові „Української Радянської Енциклопедії“ (УРЕ) в 20 томах. Але в 1934 році Скрипник, як відомо, скінчив згодом само-

губством і видавництво УРЕ було ліквідоване. Зараз після відновлення діяльності НТШ на еміграції, в 1947 році, серед невідраждних таборних обставин українські вчені приступили до видання „Енциклопедії Українознавства“. Перша частина, передмова, в трьох томах вийшла уже в Мюнхені, 1949 року, у пластовому видавництві „Молоде Життя“. Після перенесення централі НТШ до Сарселю, розпочато працю над виготовленням другої, гаслової, частини ЕУ. У протипагу до львівського видання, що налічувало лише 7.000 гасел, тепер гаслова частина має охоплювати 20.000 гасел, а її видання розраховано на чотири томи (2.000 сторінок). Після переведення підготовки роботи: укладення картотеки та устаткування авторського колективу (200 співробітників), редколегії, очолено проф. Кубійовичем, приступлено до випуску перших зошитів. Уже вийшло чотири зошити, два дальші підготовані до друку, так що перший том гаслової частини ЕУ повинен вже вийти в початках 1957 року. Немас потреби переповідати складної праці над ЕУ, яку тепер переводять наші науковці, бо про цю справу на сторінках української преси уже багато писалося і її також задовільно висвітлює у „Свободі“ проф. Кубійович, головний редактор.

Дуже мало уваги присвячено на сторінках нашої преси другій важливій справі, а саме матеріальній допомозі українського громадянства, без якої неможливе завершення цього цінного і монументального видання. Як відомо, тією метою з організувати Громадський Патронат, що їх заданням з нести матеріальну допомогу науковому осередку в Сарселі. Успішне переведення цієї справи (організування 100 патронатів по 120 доларів річно кожний) повинно забезпечити бюджет сарсельського осередку і тим са-

мим завершити випуск гасло-раїнознавства.

У найбільшій осередках поселення української еміграції такі патронати уже існують (Нью Йорк, Торонто, Клівленд), а тепер треба розбудувати їх також у всіх інших осередках, де тільки живуть українці. Думасмо, що українська еміграція належить оцінити роботу українських науковців та допомогти НТШ успішно завершити розпочате діло, тобто передплатити енциклопедію та масово вступити в члени Громадських Патронатів.

Не сумніваємось, що українське громадянство належить оцінює сучасну роботу наших вчених, бо не від речі буде згадати, що, наприклад, еміграції таких державних народів як російська, польська, мадлярська, чеська та інші, не зважаючи на їхні розбудовані зв'язки та щедру допомогу Заходу, не спромоглися на видання подібної енциклопедії. Факт цей з належним миром духовних спроможностей української громади у світі, з чого Захід напевно повинен витягнути відповідні висновки.

О. Н.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Нью Йорк, Н. Й.

Річні збори 64 Відділу США.

Союз Українок Америки має поважне число членок у Нью Йорку. Вони згуртовані у кількох Відділах. З них деякі діють в осередку міста, а інші в Брукліні і Бронксі.

Наймолодший із Відділів США у Мангеттені відбував 29 грудня свої річні збори. Домініканці Відділу заповнилися жіночими голосами. Управу може похвалитися успіхом — Відділ не у власній квартирі. Це в людному Нью Йорку щось значить!

Голова Відділу п-ні Іванна Рожанковська відкривала збори і звернула їх правдивість. До президії увійшли: Полі Кіш, голова, а п. Марія Ржепенська, секретарка. Перебралися в приватний будинок п. Кіш, позичили квартиру до збору.

Рек. секретарка п. Галина Гомовська поділила дані про еміграцію й кореспонденцію, а фін. секретарка п. Марія Кошаревич Відділу. Прихід (2.747 дол.) походить головно з імпрез, а в розходах (2.608 дол.) творить поважну позицію видаток на домашню Відділу. Одне домілля виступає важливим організаційним засобом.

Велике зацікавлення викликав звіт референтки сусп. опі-

ки п. Мирослави Вовжової. Виступило, що суспільна опіка є важливою для нашої праці. Відділ перейняв патронат над навчальною установою у Мюнхені — Людвігсфельд, куди переселилася постійно 40 дол. місячно. Крім того допомагає дитячому садкові у Розенгаймі та виплачує стипендії двома злібним студенткам у Німеччині. Із навчальними станицями Відділ має постійний контакт.

Оці звіт членок управи доповнив звіт голови п. Рожанковської, що висловила його наспричині. Відділ відбув за місяць рік дві забави, чотири покази, один кура, танці для молоді, один базар та взяв активну участь у Міжнародній Виставці. Однак тим оселом голова недовдовівала. Коли б усе членство причинилося до праці хоч би невеликим вкладом, тоді праця й осягні Відділу інше виглядали б, — закінчила вона свій звіт.

Контр. Комісія, від якої промовляла п. Марія Карпачевич, висловила спосп. признавання управи й поставила вимоги на улічення абсолютної. Також в дискусії не виступило нікого критично. Видно було, що членки добре почувалися у спосп. Відділі, радо сходилися, а тепер в новій квартирі це більше опініть дружню працю. Праця й викладе успіхи, випробовано нові почини (покази, курс танців), отже Відділ узяв добрий початок. Можливо, що це притягне до праці й тих, що до тепер були байдужі.

Запрошено до слова також присутніх гостей, а саме голову Окр. Ради п. Івану Веніаль і редакторку „Нашого Життя“ п. Лідію Бурачницьку. Пані Веніаль висказала радість з привітанням 64 Відділу та побажала щастя в дальшому. Пані Бурачницька розказала про працю Фонду Патронат, що її започаткувала Центральна США й заохотила Відділ включитися в неї.

Приступлено до вибору управи. До неї увійшли пані: Христина Вовжова — голова, Христина Навроцька — місто голова, Марія Ржепенська — рек. секретарка, Марія Кошаревич — фін. секретарка, Надія Пастушенко — касирка, Стефанія Салдан — імпрезова реф., Полі Кіш — реф. сусп. опіки, Ольга Соєвницька — реф. пресопа, Марія Турко — реф. культ. освіти. До жур. комісії увійшли пані: Галина Гомовська, Іванна Рожанковська і Оксана Ракова. Делегатами до Окр. Ради обрано пані Марію Карпачевич, Мирославу Вовжову і Ніну Плещевську, а до Об'єднаного Комітету м. Нью Йорку — пані Ольгу Соєвницьку.

Нововибрана голова п. Христина Вовжова подякувала за довіру й закрила збори. При перекладі членки гуртнули ще довго та обговорювали плани праці.

Елізабет, Н. Дж.

Радянська гостиня.

Відділ Союзу Українок Америки діють про товариство життя й традиції. Пова діловими скринками й імпрезами членки зустрічаються також з нагоди обрядових свят.

Радянську зустріч влаштував 24 Відділ США в Елізабеті. 27 грудня 1956. В Народному Домі членки святочно накрили столи і прикрасили сцену. Присутні привітали голову Відділу п-ні Марію Процак, поспішили зазначення вечора і перепели провід п. Марії Процак — господарки референтки. П-ні „товариство“ представила гостей, що завітвали, а саме першу радю м. Елізабет, п. Мері Гілен і ре-

ПОМЕР ПОЛК. ІВАН К. ДУБОВИЙ

Від Головної Ради Т-ва Запорозьків ім. полк. Петра Болбочана в Америці і Представництва Т-ва Запорозьків у Франції наспіло повідомлення, що 27 грудня 1956 р. у місті Лярошель у Франції помер наглою смертю полк. Іван Константинович Дубовий, колишній командир другого корпусу 2-го Запорозького полку в поході на Крим, командир пішого полку ім. гетьмана Мазепи І-го Запорозької дивізії, командир Запорозького корпусу від 13 квітня 1919 р. по 14 травня 1919 року, під час переходу корпусу через Румунію, командир Бригади в Зимовому поході Дієвої Армії й командир І-го Запорозької бригади в 1920 році. Покійний був Лицарем Залізного Хреста й основником та безперервним головою Товариства Запорозьків у Франції й належав до найкращих та найцінніших старшин в українській армії з часів визвольної війни.

даторку „Нашого Життя“ п. Л. Бурачницьку. Вона відмітила, що радості, що на гостиню прийшли міський о. парох Болгар із дружиною. Попрощала гостей похитувати бохих дарів, що їх дбайливі членки наготували.

За милою товариською гутіркою проминула вечір. Між гостями видно було радісне хвилювання. Во на сцені під алінійкою стоїла гора пакуночків, що чекали свого признавання. Та ще треба було вислухати кількох промов. П-ні „Товариство“ покланяла до слова о. парох. Пригадавши Різдвяні гостині в старому краю, о. Болгар розказав присутнім переживання першого Святого Вечора свого священицтва. Ці слова перенесли присутніх у далеке засяжене село на Ватківщині. Настрий піднісся, коли культ. освітній референтка Відділу п. Дієва Кугут прочитала вірш Б. Лепкого „Різдвяна ніч“.

Але виступ радю міста п-ні Гілен привернув усіх до діяльності. Вона розказала про трудощі міста у різдвяну пору та пригадала свою першу зустріч із українськими жінками. Із того залишився в неї гарний споминок і вона дуже рада побувати в їх колі. Чергова бесідища п. Бурачницька пригадала дві важливі події минулого року — маніфестацію в честь 500-річчя від заснування міста й лист від жінок-в'язниць, що наспіли з-поза залізної заслонки.

Врешті настала радісна хвилювання. На сцені з'явився п. Богдан Говда в перебранні Святого Класа. Привітавши детально всіх, наблизився до пакуночків, що лежали приготувані. Яна радість! Пакуночки були з числами, а гостям при вході ціпляли квіточки з числами на грудках. То ж легко було відшукати тих, що для них вони призначені. Свята Клас примовляла до кожної обдарованої не жалючої похвалі.

На закінчення програми п. Процак, висвітлюючи фільм, що його накрутили під час прогулянки Відділу над морем. Пан Процак старастяся закріпити на фільмовій ленті всі важливі події з життя Відділу і творити тим цінний документ для української громади в Елізабеті.

Л. Б.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співласниками 18-ти мільйонного майна організації!

ФОНД „ВЕСЕЛКИ“

У цій рубриці друкуємо з призначенням і подякою імена тих громадян, що прислали свою пожертву на фонд і передплату дитячого журналу „Веселка“.

СПИСОК Ч. 23.

Передплата	Пожертва	Разом
М. Макаруч, Нью Йорк	4.00	10.00
Р. Мартинюк, Шиняго	4.00	5.00
В. Петришин, Калитон	4.00	2.00
Л. Данилович, Нью Гейвен	4.00	2.00
М. Савицький, Річмонд Г'ласс	4.00	2.00
П. Чорний, Вітней Поінт	4.00	1.00
Р. Сивистун, Пасейк	4.00	1.00
С. Маурук, Філадельфія	4.00	1.00
І. Нагорний, Дітройт	2.00	2.00
Д-р А. Пайтас, Кулен	2.00	1.00
А. Федан, Шиняго	1.00	1.00
А. Кінос, Палмертон	1.00	1.00
М. Маринюк, Нью Йорк	4.00	4.00
Л. Чароцький, І. Орендж	4.00	4.00
Е. Пристуга, Балтимор	4.00	4.00
Р. Дієва, Дітройт	4.00	4.00
В. Шарашевич, Ньюарк	4.00	4.00
В. Орещук, Шиняго	4.00	4.00
А. Стеніш, Клівленд	4.00	4.00
А. Холська, Белзено	4.00	4.00
М. Костів, Гомвел Дж.	4.00	4.00
Д-р М. Данилюк, Дітройт	4.00	4.00
І. Ковальчик, Нью Брітейн	4.00	4.00
І. Вередун, Шиняго	4.00	4.00
А. Масловський, Шиняго	4.00	4.00
М. Лободик, Мейсон Сетті	4.00	4.00
І. Гурайт, Кеенебел	4.00	4.00
Н. Білоскірня, Скрентон	4.00	4.00
Г. Яворська, Сиракуз	4.00	4.00
Г. Ласкович, Трой	4.00	4.00
І. Салмаха, Рачестер	4.00	4.00
В. Задичевський, Гарффорд	4.00	4.00
В. Здеб, Бінгемтон	4.00	4.00
В. Лисович, Мінеаполіс	4.00	4.00
І. Е. Котлярчук, Нью Йорк	4.00	4.00
В. Бойко, Шиняго	4.00	4.00
М. Богач, Шиняго	4.00	4.00
О. Вересюк, Амстердам	4.00	4.00
В. Ткачук, Шиняго	4.00	4.00
Б. Діттерко, Шиняго	4.00	4.00
А. Філіппович, Шиняго	4.00	4.00
М. Голійда, Шиняго	4.00	4.00
о. о. Васильяні при перній о. о. Юра в Нью Йорку	4.00	4.00
П. Бандера, Петерсон	4.00	4.00
С. Гарасимів, Гарффорд	4.00	4.00
І. Тимкович, Денвер	4.00	4.00
М. Кіт, Бруклін	4.00	4.00
Х. Юркія, Рачестер	4.00	4.00
Я. Попель, Клівленд	4.00	4.00
А. Матяшків, Нью Гейвен	4.00	4.00
М. Копіох, Мінеаполіс	4.00	4.00
А. Лукачовський, Філадельфія	4.00	4.00
П. Білий, Вунікет	4.00	4.00
І. Кенпа, Рачестер	4.00	4.00
С. Мухрик, Монреаль	4.00	4.00
о. Г. Павловський, Нью Йорк	4.00	4.00
Я. Баторфський, Шиняго	4.00	4.00
С. Данилович, Бронкс	4.00	4.00
Я. Станіш, Бостон	4.00	4.00
Ю. Савицький, Річмонд Г'ласс	4.00	4.00
А. Р. А. Вавришин, Шиняго	4.00	4.00
М. Ризмар, Парма	4.00	4.00
С. Татарницька, Нью Йорк	4.00	4.00
О. Демчук, Вансаві	4.00	4.00
Р. Чубатий, Гарффорд	4.00	4.00
М. Томаш, Бостон	4.00	4.00
О. Мухрик, Рачестер	4.00	4.00
П. Лютик, Ньюарк	4.00	4.00
Г. Глова, Гентремер	4.00	4.00
І. Павловський, Едувільф Г.	4.00	4.00
І. Шумиш, Лос Анджелес	4.00	4.00
В. Таромельський, Монреаль	4.00	4.00
П. Сторонко, Наптіон	4.00	4.00
А. Угріш, Парма	4.00	4.00
С. Коріят, Літл Фолс	4.00	4.00
І. Гробиш, Скрентон	4.00	4.00
Г. Наумчик, Фірглод	4.00	4.00
А. Майстрек, Гентремер	4.00	4.00
І. Кінос, Струтере	4.00	4.00
С. Петренко, Мінеаполіс	4.00	4.00
С. Чорний, Клівленд	4.00	4.00
А. Яворська, Шиняго	4.00	4.00
Т. Семковський, Атлант	4.00	4.00
І. Дієва, Ньюарк	4.00	10.00
К. Навишин, Клівленд	4.00	5.00
П. Семеген, Дітройт	4.00	4.00
Т. Статко, Когеве	4.00	2.00
М. Стефанович, Дітройт	4.00	2.00
І. Дусянівський, Нью Йорк	4.00	1.00
Разом	\$ 273.00	\$ 53.00
Разом проголошено	\$3,948.70	\$3,048.90
Разом все	\$4,221.70	\$3,101.90

В неділю, 27-го січня

після Служби Божої

В УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ
СВ. ВОЛОДИМИРА

В ТРЕТЮ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ

св. н. Президента УНР

АНДРІЯ ЛІВИЦЬКОГО

буде відслужена

ПАНАХИДА

про що сповіщає

Представництво ВО УНР

НОВІ ВИДАННЯ

СКЛАДНІ ПРОЦЕСИ ЖИТТЯ ГОСЛІН —

написав інж. Ф. Онуфрійчук.

Добрий папір, багато ілюстрацій. Ціна 75¢.

Володимир Січинський

1) ЧУЖИНИЦІ ПРО УКРАЇНУ — Вибір записів подорожей по Україні та інших писань чужинців про Україну за десять століть. — Ціна \$1.00

2) УКРАЇНСЬКИЙ ТРИЗУБ І ПРАПОР — ціна 1.00

Замовляти:

"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЗБІРКА ОПОВІДАНЬ

на античні теми

Михайла СОНЕВИЦЬКОГО.

ГОМІН ДАВНОМИНУЛИХ ДНІВ

Ілюстровано видання. Ціна \$1.50

Замовляти:

"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Українська Студентська Громада в БАЛТИМОР, МД.

— вліштує —

в неділю, 27-го січня 1957 р.

о годині 7-й вечора,

в залі YWCA, 18 N. Paterson Park Ave.

КРУТЯНСЬКУ АКАДЕМІЮ

В ПРОГРАМІ: реферат, пісні у виконанні студенток, виступ учнів Балтиморського Відділу Українського Музичного Інституту, сольові, декламції, інсценізація „Літопис Крути“.

В програмі беруть участь: Люба Кунчик, Оксана і Марта Нісевич, Ліда Чумак, Віра Сушко, Христина Совган, Михайло Пилипчук, Юрко Ліницький, Юрій Чумак, Олексій Зинкевич і інші.

Акомпаніює директорка Балтиморського Відділу УМІ п-ні Лілія Шав'як.

Мистецтво оформлення сцени

Юрія Котика і Михайла Пилипчука.

Цього самого дня після Богослуження відбудеться Панахида за Крутянцями в українській православної і католицької Церквях.

До участі в Панахиді та Академії запрошує все українське громадянство Балтимор й околиці.

Управа УСТ

УВАГА! ПАСЕЙК І ОКОЛИЦЯ!

Відділ Українського Конгресового Комітету в Пасейку, Н. Дж.

— вліштує —

в неділю, 27-го січня 1957 р.

о год. 6-й веч.

в приміщенні ПАРАФІАЛЬНОЇ ШКОЛИ,

212 President St., Passaic, N. J.

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ

присвячену Роковинам Самостійності і Соборності

Української Держави.

В ПРОГРАМІ: реферат, виступ хору, рецитатії, сольові фортеп'яні.

До масової участі в Академії запрошується все українське громадянство Пасейку й околиці.

Екзекутива Відділу УККА в Пасейку

Джерзі Сіті

3 1/2%

й Онолиця!

дивіденди за рік 1956

ВИПЛАЧУС

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ В ДЖЕРЗІ СІТІ

гаючи мечи.